

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

Вилоят ижтимоий-сиёсий газетаси

TOSHKENT HAQIQATI

1928 йил 11 декабрда асос солинган

2002 йил 23 октябрь, чоршанба

№84 (11.472)

Эркин нарҳда сотилади

ҲАМФИКРЛИК ҲАМКОРЛИККА, ҲАМКОРЛИК ЭСА ТАРАҚҚИЁТГА БОШЛАЙДИ

20 октябрь куни Польша Республикаси Президенти Александер Квасневский расмий ташири билан мамлакатимизга келди.

Душанба куни "Дурмон" қароргоҳида Ўзбекистон Президенти Ислам Каримов билан Александер Квасневскийнинг яқма-яқма суҳбати бўлиб ўтди.

Мулоқот чоғида икки томонлама муносабатлар ва минтақавий ҳавфсизлик билан боғлиқ кўлаб долзарб масалалар, шунингдек, томонларни қизиқтирган халқаро муаммолар муҳокама қилинди.

Президент Ислам Каримов Польша раҳбарининг Ўзбекистонга бу ташири ўзaro дипломатия муносабатлари ўрнатилганига ўн йил тўлган пайтга тўғри келганида расмий маъно борлигини қайд этди. Шу жihatдан уни тарихий ташир деб аташ мумкин.

Ўзбекистон ва Польша расмий делегацияларининг кенгайтирилган тартибдаги музокараларида ўзaro савдо-иқтисодий муносабатлар, ҳарбий-техникавий, маданий, ижтимоий ҳамкорликни ривожлантириш масалалари юзасидан фикр алмашилди.

Президент Ислам Каримов Ўзбекистон ахли Польшадаги жараёнларни диққат билан кузатиб келаётгани, ушбу мамлакатнинг имконият ва салоҳиятини, айниқса, бозор иқтисодларини амалга ошириш ва Европа Иттифоқи сафидан жой олиш борасидаги ютуқларидан яхши хабардорлигини таъкидлади.

Бугунги учрашувлар эса шундай давлат билан ҳамкорлик самардорлигини оширишда муҳим аҳамият касб этди. Давлатимиз раҳбари ўзaro муносабатларни ривожлантиришга доир бир неча таклифни ўртага ташлади.

Сўбат борасида Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ва унинг қуйи органлари, Европада Ҳавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти каби нуфузли халқаро ташкилотлар доирасида ўзaro ҳамжиҳатлик ва кўп томонлама ҳамкорликни давом эттириш мамлакатларимиз манфаатларига бирдек мос. Хусусан, экология муаммолари ва интеграцияни кенгайтириш борасида Ўзбекистон билан Польшанинг ҳамфиқрлиги муҳим аҳамиятга эга. Зеро, мамлакатларимиз номи зикр этилган ташкилотларда бир минтақа ичига олинган. Ҳавфсизлик масаласига келганда, НАТО аъзоси бўлган Польша билан қадрлар тайёрлаш, ахборот алмашиш, махсус бўлинмалар тузиш каби ишларда самарали ҳарбий-техникавий ҳамкорлик қилиш мумкин.

Савдо-иқтисодий соҳадаги алоқалар тўғрисида сўзлар экан, Президент Ислам Каримов бу борадаги курсаткичлардан икки томон ҳам қониқмаслигини таъкидлади. Бу табиий. Ўтган йили ўзaro товар айирбошлаш ҳажми атиги 31,4 миллион АҚШ долларини ташкил этди. Холбуки, иқтисодий ҳамкорлик учун кенг фаолият майдони мавжуд.

Иқтисодий алоқаларни ривожлантириш учун кучли

хуқуқий асос ҳам яратилган. Президент Ислам Каримовнинг 1995 йили Польшага буюрган расмий ташири чоғида ишбилармонлар фаолияти учун ўзaro имкон қадар кўпроқ қулайликлар яратиш тўғрисида келишиб олинган эди. Лекин таъкидланганидек, ҳамкорлик кўлами имкониятлар даражасида эмас.

Ислам Каримов тўқимачилик, қурилиш, энергетика, озиқ-овқат саноати маҳсулотлари, мебел ва рангли металл каби товарлар айирбошаниши жуда фойдали эканлигини таъкидлади. Польша сармоядорларини Ўзбекистондаги хусусийлаштириш жараёнида фаол иштирок этишга чорлади.

Ўз даврида Польша қишлоқ хўжалигида туб бурилишлар ясашга муваффақ бўлган эди. Хозир мамлакат бу соҳада маҳсулот етиштириш борасида дунёда юқори ўринлардан бирига чиқиб олган. Президент Ислам Каримов икки мамлакат фермерларининг ўзaro муносабати қай даражада тарқайишга эришиш мумкинлигини қайд этди. Бу йўналиш номи зикр этилган савдо-иқтисодий муносабатлар билан бирга ривожлантирилса, гап икки мамлакатнинг худудий-маъмурий бирликлари ўртасидаги бевосита алоқаларга бориб тақалади. Икки мамлакат ҳамкорлигининг ривожиди уларнинг ўзaro муносабати қай даражада тарқайишга эришиш мумкинлигини қайд этди.

Айни пайтда авиация транспорти соҳасида ҳам ҳамкорлик кўламини кенгайтириш мақсадга мувофиқдир. Алоқалар тобора ривожланаётгани, борди-келди кўпайишини ҳисобга олиб, Тошкент билан Варшава ўртасида ҳаво қатновини йўлга қўйиш, кейинчалик транзит ҳисобига бу алоқаларни янада кенгайтириш имконияти мавжуд.

Таъкидламоқ керакки, Польша Президенти

Президент Ислам Каримов Ўзбекистон билан Польша халқаро миқёсидаги ирриқ лойиҳаларда бирга иштирок этиши мумкинлигини таъкидлади. Хусусан, томонларнинг савдо-иқтисодий бирлаштирилса, Афғонистондаги тикланиш ишларида муваффақият билан қўшилмоқда. Аксилтеррор операциясини қўллаб-қувватлаган Ўзбекистон барқарорлиқни экспорт қилувчи мамлакатдир ва биз унинг истиқлол йилларида босиб ўтган йўли ҳамда мустақил сиёсатини беҳад эъзозлаймиз, деб алоҳида таъкидлади Польша раҳбари. Шу боис Польша НАТО аъзоси ва Европа Иттифоқининг бўлгуси аъзоси сифатида Ўзбекистон учун Европага очилган дарвоза бўлишига тайёр, деди А.Квасневский.

Бу гаплар бежиз эмас. Бир неча йил муқаддам Польша НАТОга қўшилиш истagini билдирганида, Ўзбекистон раҳбари ҳеч иккиланмай, ҳар қандай давлат ўзининг ҳавфсизлик концепциясини ўзи ишлаб чиқишга ҳақли эканлигини айтган эди. Польша 2004 йилдан Европа Иттифоқи сафидан ҳам жой олади. Ўзбекистон бундан ҳам маъқуллади. Зеро, хозирги замон ҳар бир давлатдан ўзга мамлакатлар билан тенглик асосида ўзaro манфаатли ҳамкорлик ўрнатишни талаб қилади.

Музокаралар чоғида Польша раҳбари бундай муносабат учун Ўзбекистон раҳбари Ислам Каримовга миннатдорлик изҳор этди ва Ўзбекистоннинг нуфузи, халқаро аксилтеррор курашига қўшаётган муносиб хиссаси муносабатларимизнинг ривожлантиришга ундайдиган қўшимча омили эканлигини таъкидлади.

Мулоқотлар давомида икки томон ҳам бири-бири учун очилганини, бири-бирини ҳурмат қилишини, тараққиётга хисса қўйиш ниятида эканлигини, дунёда тинчлик ва барқарорлиқни мустаҳкамлашга биргаликда хизмат қилишга шайлигини таъкидлади. Польша Президенти бундай жонли мулоқотларни кўпайтириш икки томон манфаатларига мос келишини айтиб, Ислам Каримовни ўз мамлакатига таклиф этди.

Музокара якунида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ва Польша Республикаси Президенти Александер Квасневскийнинг қўшама коммюнике-си имзоланди. Шунингдек, хукуматлар ўртасида уюшган

ча 6 миллион киши иштирок этганлиги ҳам шундан далолат бериб турибди.

Шанбадаги вилоятимизнинг юз минглаб меҳнатқашлари ҳам қатнашдилар. Улар шаҳарлар, туманлар ва барча аҳоли манзилларида тиклаш-таъмирлаш ва ободонлаштириш ишларини олиб боришди. Уларнинг санитария ҳолатини яхшилаш билан шуғулландилар. Саноат қорхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар, маҳаллалар худудлари чиқиндилардан тозаланди, металл парчалари йиғилди. Шу кун вилоти-

Ўзбекистонга ташири морида Самарқанд ва Бухоро шаҳарларини зиёрат қилди. Унинг айтишича, Польшада ўз даврида бу қадимий шаҳарларга берилмаган сайёҳлик йўлланмалари жуда нуфузли бўлган. Хозир ҳам бу қадим шаҳарлар томошасига келгучилар кам эмас. Музокаралар сўнггида бўлган матбуот анжуманида, А.Квасневский шу чоққача бу шаҳарларни кўришни орзу қилиб келганини ва Ўзбекистонга ташири тўғрисида шундай имконият пайдо бўлганидан беҳад мамнуллигини айтди.

Музокараларда олий мартабали меҳмон мамлакатимизнинг минтақадан тўтган муҳим ўрнига алоҳида тўхталди. У Ўзбекистоннинг минтақадagi ирриқ давлатлардан бири деб билишини айтди, унинг барқарорлиқни сақлашдаги аҳамиятини қадрлашини таъкидлади. Ўзбекистон қўшинлари билан тинч-тотув яшашда ўрнатилмоқда. У ҳам истиқлолга эришди, ҳам фаоллик билан уни ҳар томонлама мустаҳкамламоқда. Халқаро иқтисодий тўғри муваффақият билан қўшилмоқда. Аксилтеррор операциясини қўллаб-қувватлаган Ўзбекистон барқарорлиқни экспорт қилувчи мамлакатдир ва биз унинг истиқлол йилларида босиб ўтган йўли ҳамда мустақил сиёсатини беҳад эъзозлаймиз, деб алоҳида таъкидлади Польша раҳбари. Шу боис Польша НАТО аъзоси ва Европа Иттифоқининг бўлгуси аъзоси сифатида Ўзбекистон учун Европага очилган дарвоза бўлишига тайёр, деди А.Квасневский.

Мулоқотлар давомида икки томон ҳам бири-бири учун очилганини, бири-бирини ҳурмат қилишини, тараққиётга хисса қўйиш ниятида эканлигини, дунёда тинчлик ва барқарорлиқни мустаҳкамлашга биргаликда хизмат қилишга шайлигини таъкидлади. Польша Президенти бундай жонли мулоқотларни кўпайтириш икки томон манфаатларига мос келишини айтиб, Ислам Каримовни ўз мамлакатига таклиф этди.

Музокара якунида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ва Польша Республикаси Президенти Александер Квасневскийнинг қўшама коммюнике-си имзоланди. Шунингдек, хукуматлар ўртасида уюшган

ча 6 миллион киши иштирок этганлиги ҳам шундан далолат бериб турибди.

Шанбадаги вилоятимизнинг юз минглаб меҳнатқашлари ҳам қатнашдилар. Улар шаҳарлар, туманлар ва барча аҳоли манзилларида тиклаш-таъмирлаш ва ободонлаштириш ишларини олиб боришди. Уларнинг санитария ҳолатини яхшилаш билан шуғулландилар. Саноат қорхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар, маҳаллалар худудлари чиқиндилардан тозаланди, металл парчалари йиғилди. Шу кун вилоти-

жиноятчиликка қарши курашда ва қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар қабул қилинди.

Хужжатларни имзолаш маросимидан кейин президентлар оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашди.

Мамлакатимиз раҳбари музокара якуни ҳақида сўзлар экан, томонларнинг қўрилган барча масалалар бўйича фикрлари бир жойдан чиқгани, эндиги вази-фа мана шу ҳамфиқрликни амалиётга кенгрок жорий қилишдан иборат эканлигини таъкидлади.

Куннинг иккинчи ярмида олий мартабали меҳмон пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди.

Расмий ташир билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Польша Республикаси Президенти Александер Квасневский 22 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов ҳамроҳлигида Бухорога ташир буюрди.

А.Квасневскийнинг қадимий Бухоро билан танишуви IV асрдан бунёд этилган Арқ калъасидан бошланди. Сўнг олий мартабали меҳмон Сомонийлар макбараси, Масжиди Калон, Минораи Калон, Мирараб мадрасаси масжиди, Лаби ховуз мажмуи каби тарихий обидаларни томоша қилди. Бухоро унармандлари, зардузлари, гиламбоблари, темирчилари, заргарлари ясаган буюмларнинг Тоқи Сарофон, Тоқи Заргарон, Тоқи Теллаққурушон сингари қадимий савдо расталарида ташкил қилинган қўрғамлар билан танишди.

Шу кун меҳмон Самарқандга ташир буюрди, бу қадим шаҳардаги Регистон мажмуи, Гўр Амир макбарасини томоша қилди. Польша раҳбари Ўзбекистонда аж-доқлар хотираси, улар қолдирган улкан меросга эҳти-рон кучли эканлигини амин бўлганини таъкидлади.

Олий мартабали меҳмон Сибё бозорига бориб, саволатли ўзбек заминидида етиштирилган неъматлардан, Самарқанднинг машҳур нонларидан татиб кўрди.

Польша раҳбари Самарқандда истиқомат қилувчи поляклар билан учрашди. Мулоқот чоғида Ўзбекистондаги миллиятлараро тотувлик, барқарорлик, турли миллиятга мансуб фуқароларнинг маданияти, тили, урф-одатларини сақлаш ва ривожлантиришга бўлган эътибор кучли эканлигини таъкидлади.

Ўз таассуротлари билан ўртоқлашар экан, А.Квасневский айтиди:

Бухоро ва Самарқанд гоёта гўзал шаҳарлар экан. Бу қадимий гўшаларга келишни кўздан орзу қилардим. Польшада замонавий Ўзбекистон билан ҳамкорликка интилиш қаторида унинг қадимий обидалари ва ноёб маданий меросига қизиқиш ҳам кучли. Уйлайманки, серкўйш юртингизга хали минглаб сайёҳлар келиб, бу қадимий шаҳарларни зиёрат қилди ва олам-олам таассуротлар олади.

(У.А.)
Абдувоҳид ТУРАЕВ
олган сурат.
(У.А.)

Мулоқотлар давомида икки томон ҳам бири-бири учун очилганини, бири-бирини ҳурмат қилишини, тараққиётга хисса қўйиш ниятида эканлигини, дунёда тинчлик ва барқарорлиқни мустаҳкамлашга биргаликда хизмат қилишга шайлигини таъкидлади. Польша Президенти бундай жонли мулоқотларни кўпайтириш икки томон манфаатларига мос келишини айтиб, Ислам Каримовни ўз мамлакатига таклиф этди.

Музокара якунида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов ва Польша Республикаси Президенти Александер Квасневскийнинг қўшама коммюнике-си имзоланди. Шунингдек, хукуматлар ўртасида уюшган

ча 6 миллион киши иштирок этганлиги ҳам шундан далолат бериб турибди.

Шанбадаги вилоятимизнинг юз минглаб меҳнатқашлари ҳам қатнашдилар. Улар шаҳарлар, туманлар ва барча аҳоли манзилларида тиклаш-таъмирлаш ва ободонлаштириш ишларини олиб боришди. Уларнинг санитария ҳолатини яхшилаш билан шуғулландилар. Саноат қорхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар, маҳаллалар худудлари чиқиндилардан тозаланди, металл парчалари йиғилди. Шу кун вилоти-

жиноятчиликка қарши курашда ва қишлоқ хўжалиги соҳасида ҳамкорлик тўғрисидаги битимлар қабул қилинди.

Хужжатларни имзолаш маросимидан кейин президентлар оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашди.

Мамлакатимиз раҳбари музокара якуни ҳақида сўзлар экан, томонларнинг қўрилган барча масалалар бўйича фикрлари бир жойдан чиқгани, эндиги вази-фа мана шу ҳамфиқрликни амалиётга кенгрок жорий қилишдан иборат эканлигини таъкидлади.

Куннинг иккинчи ярмида олий мартабали меҳмон пойтахтимизнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирди.

Расмий ташир билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турган Польша Республикаси Президенти Александер Квасневский 22 октябрь куни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ўткир Султонов ҳамроҳлигида Бухорога ташир буюрди.

А.Квасневскийнинг қадимий Бухоро билан танишуви IV асрдан бунёд этилган Арқ калъасидан бошланди. Сўнг олий мартабали меҳмон Сомонийлар макбараси, Масжиди Калон, Минораи Калон, Мирараб мадрасаси масжиди, Лаби ховуз мажмуи каби тарихий обидаларни томоша қилди. Бухоро унармандлари, зардузлари, гиламбоблари, темирчилари, заргарлари ясаган буюмларнинг Тоқи Сарофон, Тоқи Заргарон, Тоқи Теллаққурушон сингари қадимий савдо расталарида ташкил қилинган қўрғамлар билан танишди.

Шу кун меҳмон Самарқандга ташир буюрди, бу қадим шаҳардаги Регистон мажмуи, Гўр Амир макбарасини томоша қилди. Польша раҳбари Ўзбекистонда аж-доқлар хотираси, улар қолдирган улкан меросга эҳти-рон кучли эканлигини амин бўлганини таъкидлади.

● Шу сонга ● Шу сонга ● Шу сонга ●

КАТТА КАРВОН — МАРРАДА

«Низёбош» — Янгийўл туманидаги энг кўп пахта берадиган ирриқ хўжаликлардан бири. Бу йил ширкат хўжалиги пудратчилари 1120 гектар майдонда яхши ҳосил етиштирдилар.

Улар йғим-терим мавсумининг бошларидаёқ пешкадамликни қўлга олиб, давлатга пахта сотиш режасини туманда биринчи бўлиб бажардилар. 28 центнердан ҳосил йғиштириб олинди, қабул пунктлари 3131 тонна сифатли хом ашё етказиб берилди. Хосилнинг 1000

тоннадан кўпроги уруғлик учун қабул қилинди. Асосий эътибор қўл теримга қаратилгани учун, мавсум кизгин паллага кирган кезларда кунига 3250 киши теримда қатнашди. Улар терган пахтанинг ҳар килограммига 30 сўмдан ҳақ тўланди. Абдуқалил Рустамов, Эронбой Хўжанов, Кўчкор Аҳмедов бош бўлган

пудратчилар 32-35 центнердан хирмон кўтардилар.

Хўжаликда йғим-терим давом этмоқда. Жамила Путовава, Муқаддас Ақромова сингари чевар теримчилар ҳозир ҳам кунига хирмонга 100 килограмдан ошириб пахта тўкмоқдалар.

СУРАТДА: (чапдан ўнга) илгор теримчи Жамила Путовава, бош пудратчи Ормуғали Болтабоев, теримчи Муқаддас Ақромова.

ГУЛИСТОНЛИКЛАР ҲАМ ДОВОН ОШДИЛАР

Юқоричирчиқ туманидаги «Гулистон» ширкат хўжалиги пахтакорлари туманда биринчилардан бўлиб шартнома режасини бажардилар.

1200 гектар майдонда 3173 тонналик хирмон уйдилар. Хосилнинг 75 фоизи биринчи навага топширилди. Унинг 1100 тоннасини уруғлик пахта ташкил этди.

Бу ютукча ҳар бир пудратчи ўз улушини қўшди. Айниқса, хўжаликнинг Эркин Абдувалиев, Сейдон Юсупов, Шоир Ҳамидов, Шарифа Хамидова, Беғали Бойбўринов, Шавкат Зокиров бош пудратчи бўлган бригадаларнинг деҳқонлари юқори курсаткичларга эришдилар.

Гулистонликлар йғим-теримни давом эттириб, ҳосилдорликни яна 2-3 центнерга ошириш учун ҳаракат қилмоқдалар.

Саидмахмуд АБДУЛЛАЕВ.

ҲАМОН СУРЪАТ ЖАДАЛ

Ақмал Икромов номли ширкат хўжалиги пудратчилари йғим-теримни уюшқоқлик билан олиб бориб, давлатга пахта сотиш шартнома режасини ўртачирчиқ туманида биринчилар қаторида бажардилар.

Бугунги кунгача 690 гектар майдондан 2000 тоннага яқин хом ашё йғиштириб олинди, унинг асосий қисми юқори навларга топширилди.

— Пудратчиларимиз «Наманган — 77» гўза навиди парвариш қилишининг ҳақини олишган, — дейди хўжалик бош ҳосилоти Сафарали Сотиболдиев. — Шу боис бу йилги шартнома пахталик учун оғир келганига қарамай, барча майдонларда мўл ҳосил етиштирилди.

Ҳақиқатан ҳам далаларда ҳосил мўл бўлгани учун режа бажарилса-да, йғим-терим суръати пасайгани йўқ. Хўжалик аъзолари давлатга яна 200 тонна пахта топшириб, умумий ҳосилдорликни 30 центнердан оширишга ҳаракат қилмоқдалар.

СУРАТДА: (чапдан ўнга) бош пудратчи Тўлқин Бўрибоевга қарашли далаларда терим ҳамон қўзғин. Бош ҳосилоти Сафарали Сотиболдиев бош пудратчи ҳамда Маршрат Сармонова, Ҳафиза Ҳанева сингари кўп миңга килограмми теримчиларни дастлабки галаба билан табриқлаш мақсадида бугун улар даласига ташир буюрди.

Александр МАЛЫЦЕВ олган суратлар.

ЕТМИШНИ КЎЗЛАШЯПТИ

Куйичирчиқ туманидаги Навоий номли ширкат хўжалиги давлатга 6800 тоннадан зиёд шולי топшириб, шартнома режасини 103 фоздан ошириб адо этди.

Иш юритишининг ширкат усули ҳар жихатдан пухта жорий этилгани тўғрисида навоийликлар бир неча йилдан бери шартнома режасини ортиги билан бажариб келмоқдалар. Бу йил ҳам 2458 гектар майдонда мўл ҳосил етиштирилди. Хўжаликнинг олти «Кейс» ва 20 тага яқин «Сибиряк» комбайн йрдамидида қарийб 2000 гектар майдондаги ҳосил

ўриб-янчиб олинди. Ўртача ҳосилдорлик 65 центнерданга тўғри келаяпти. Озод Акбаров, Валерий Тхай, Омонгелди Мусаев, Абдуҳаким Ўринбоев бош бўлган пудратчилар эса 70-75 центнердан хирмон кўтардилар.

— 6800 тонна шолининг 800 тоннаси уруғлик учун қабул қилинди. — дейди хўжалик бошқарув раиси Турсунқўжа Искандаров. —

Демак, даромадимиз ҳам ҳар йилгидан баракали бўлади. Молия ҳисоб маркази мутахасссларининг дастлабки ҳисоб-китобларига қараганда бу йил умумий даромад 1,8 миллиард сўмга етди.

Ҳақиқатан ҳам ҳали 500 гектарга яқин ўрилмаган шולי бор. «Кейс» ва «Сибиряк» комбайнлари ўринини кизгин давом эттирмоқда. Бировард мўлжал хўжалик кизгин умумий ҳосилдорликни 70 центнерга етказишди.

Ўз мухбиримиз.

● Шу сонга ● Шу сонга ● Шу сонга ●

ҚИЗГИН ЎТДИ

«Экосан» халқаро жамғармасининг ташаббуси билан шу йилнинг 19 октябрь куни «Экология ва саломатлик» қулиларининг учинчи босқичи ўтказилди. Халқимизнинг қадимий анъанасига мувофиқ умумхалқ ҳашари сифатида нишонланган ва шанбалик «Орол бўйи оналари ва болаларига» шиори остида ўтди.

Ишлаб топилган барча маблағ экологик ноҳор минтақадда яшаётган оналар ва болалар ижтимоий муҳофазасига, қариялар йили муносабати билан кекса авлоднинг

манфаатларини ҳимоя қилишга сарфланиши назарда тутилган эди. Шунинг учун ҳам қайрилиш ва савоблиқ тадбирда кенг омма фаол қатнашди. Унда республикамиз бўйи-

ча 6 миллион киши иштирок этганлиги ҳам шундан далолат бериб турибди.

Шанбадаги вилоятимизнинг юз минглаб меҳнатқашлари ҳам қатнашдилар. Улар шаҳарлар, туманлар ва барча аҳоли манзилларида тиклаш-таъмирлаш ва ободонлаштириш ишларини олиб боришди. Уларнинг санитария ҳолатини яхшилаш билан шуғулландилар. Саноат қорхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, муассасалар, маҳаллалар худудлари чиқиндилардан тозаланди, металл парчалари йиғилди. Шу кун вилоти-

Ҳашар

миз шаҳарларида истиқомат қилаётган 105 миң нафардан ортиқ меҳнатқаш пахтакорлар хузурига бориб, етиштирилган «ок олтинчи» теришда уларга ёрдам бердилар. Айниқса, Бекобод, Чирчиқ, Ангрен, Олмалиқ ва Охангарон шаҳарларида ҳар бир қорхона, ташкилотга маҳаллалар ва худудлар бириктириб қўйилганини яхши самара берди. Уларда 50 миңдан ортиқ аҳоли ободонлаштириш ва таъмирлаш ишларида қатнашдилар.

Собир ҲАМИДОВ.

Қишга ҳозирлик

Қишли-қуровли кунлар ҳам яқинлашиб келмоқда. У ҳалқ ҳўжалигининг барча тармоқлари учун катта синов даври бўлади. Шу сабабли бу мавсумга ҳар томонлама пухта тайёргарлик кўриш талаб этилади.

Чирчиқликлар ҳам жорий йилда саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, барча муассасаларни, турли муҳандислик тармоқларини бундай ноқулай шароитда бир маромда ишлашни таъминлашга қаратилган чора-тадбирларни амалга оширишга барвақт киришди. Шаҳар ҳўқимининг қарори билан ҳалқ ҳўжалигининг барча тармоқларида қилиниши лозим бўлган ишлар бирма-бир белгилаб берилди. Қарорнинг ижроси назорат остига олинди. Бунинг учун махсус комиссия тузилди. Унинг аъзолари ҳафтада бир марта мажлис ўтказиб, жойларда қишга тайёргарлик юзасидан ишларнинг беришини кўриб чиқмоқда.

Уй-жойларни қишга тайёрлашда тузилган уй эгалари ширкатлари ҳам фаол қатнашмоқда. Ҳозирга келиб уларнинг сони 21 тага етди, ҳаммаси жой, қурилиш ашёларини сақлаш учун омборлар, идора бинолари билан таъминланди. Ширкатлар ўз имкониятлари ва аъзолари сонига қараб ўнлаб уй-жойларга коммунал хизматни кўрсатмоқдалар, уларни қиш мавсумига ҳозирлаш билан боғлиқ бўлган ақсарият юмушларни амалга оширмоқдалар. Чунончи, шаҳарнинг иккинчи кичик туманида ташкил этилган «Коммунал сервис» ширкатининг фаолияти тахсинга сазовор. У 29 та кўп қаватли уй эгаларини ўзига бирлаштирди. Улар ҳар ойда ширкатга бадал тўлаб турадилар. Шу йўл билан топишган маблағга турли зарур қурилиш ашёлари сотиб олинди, турар-жойларни таъмирлаш учун ишлатилмоқда. Ширкат ишчилари электр, иссиқлик қуввати, сув таъминоти, канализация тармоқлари-

да носозликлар, бузилишлар содир бўлса, зудлик билан тузатиб бермоқдалар. Унда усталар навбатчилик қилишади. Ширкат раҳбари Абдулла Бойметов коммунал хизмат тармоқларида узок йиллар ишлаган, бу соҳада етарли тажрибага эга бўлган мутахассис. Шунинг учун ҳам ширкатда ишни пухта ташкил этган. Бадал маблағлари ййгилиши билан дарҳол кенгагининг ўн биринчи сессиясида кўриб чиқилди. Мактаблар, болалар боғчалари, мактабдан ташқари муассасаларга бу ишда оталик ёрдами курсатувчи корхона-ташкilotлар бириктирилди. Кўпчилик меҳнат жамоалари масаланинг моҳиятини яхши тушуниб, у келажак авлоднинг саноатлиги ва билимдон бўлиши сўмлик маблағ билан қарашиб юборди. «Чирком» қўшма корхонаси, «Ас-Самод», «Канахин» ва бошқа ҳусусий фирмалар ҳам бу ишга ўз маблағлари билан ёрдам бердилар.

Лекин, айрим саноат корхоналари раҳбарлари оталик ёрдами курсатиш юзасидан зиммаларига олган мажбуриятларни бажаришни пайсалга солмоқдалар. Улар орасида «Трансформатор», «Чирчиқшўқоқ» акциядорлик жамиятлари, иссиққа чидамли ва қийин эрийдиган металллар комбинати, автотранспорт саройи, «Гўнча» фабрикаси каби йирик корхоналарнинг борлиги афсусланарли. Улар ҳам ички имкониятлари ҳисобидан муайян ҳажмда ёрдам қўлини чўзиша бўларди. Бирок, турли асосли-асосиз баҳоналарни рўқач қилишдан нарига ўтмаётдилар. Ваҳоланки, оталик ёрдами курсатиш бўйича ўзларига бириктирилган мактаблар ва болалар боғчаларида шу корхона-ташкilotлар ишчи-хизматчиларининг фарзандлари ҳам тарбияланиб, таълим олаётган бўлса керак.

Шаҳар ҳалқ ҳўжалигини қишли-қуровли кунларда ишлашга ҳозирлашга қаратиб, белгиланган чора-тадбирларнинг аниқлиги қискин ҳамоно қозғоғда ётибди. Уларни тўла амалга ошириш учун ҳали кўп қўғайрат ва маблағ сарфлаш керак. Шундай бўлгач, бу ишда кескин бўрилиш ясаш, бунинг учун мутаассиди идоралар раҳбарларига қиш баъбатан талабчанликни ошириш, мавжуд ички имкониятларни тўла сарфарб этиш лозим. Айниқса, жойларда ҳўқим сўраётган лоқайлик, бефарқлик каби иллатларга барҳам бериш зарур. Бу ишни ҳеч қандай шўқоқда солиб бўлмайди. Ақс ҳолда у катта ташвиш туғдириши, қийинчиликларни вужудга келтириши мўкин.

Мирсобир МИРҲАМИДОВ.

ПАЙСАЛГА СОЛМАНГ, ТАШВИШНИ ТОРТАСИЗ

Қиш мавсумига тайёрланишда уй-жойларни ҳозирлашга катта эътибор берилмоқда. Тўла ва жорий таъмирланиши лозим бўлган уйлар аниқланди. Шунга мўвофиқ шаҳардаги 600 дан ортқ кўпқаватли турар жойларнинг эллиқтасини тўла таъмирлаш назарда тутилди. Бунинг учун 250 миллион сўм сармоа ажратилди. Ҳозиргача бу маблағнинг аниқлиги қисми ўзлаштирилди. Шу ҳисобдан таъмирлаш учун зарур бўладиган қувурлар, томга ёпиладиган ашёлар, электр силлари, битум ва бошқа шў каби ашёлар сотиб олинди. Таъмирланиши лозим бўлган уйларнинг яримга яқини тўла қўлдан чиқарилди. Сув, иссиқлик тармоқларининг ишдан чиққан қисмлари янгиланди. Энг муҳими уй-жойлар ва корхона-муассасаларни иссиқлик қуввати билан таъминловчи қозонхоналар барвақт тахт қилинди. Ун битта шундай иш-

зарур бўладиган ашёларни керагича тайёрлаб қўяди, уларни қидириб юришга ҳожат қолдирмайди. Юздан ортқ икки қаватли уй эгаларини ўзига бирлаштирган «Рохат сервис» ширкати ва унинг раҳбари Д. Ҳўжақўлов ҳақида ҳам шундай илқ сўзларни айтиш мўкин. Ишни пухта йўлга қўйган бундай тузилмалар сафи кенгайиб бормоқда. Уларнинг ақсарияти ўз ишлари билан ширкатлар давр талаби ва ҳозирги шароитга жуذا мос эканлигини амалда кўрсатмоқдалар.

Утган йили ҳалқ таълимига қарашли муассасаларни қиш мавсумига тайёрлашда қўғина камчиликларга йўл қўйилгани катта ташвишга сабаб бўлганлигини чирчиқликлар яхши билишади. Натижада айрим билим ва таълим ўқоқлардан фойдаланишда қийинчиликларга дуч келинди. Жорий йилда бундай ҳолатларнинг қайтарилмаслиги учун бу масала учинчи июлда бўлиб ўтган шаҳар

билан боғлиқ эканлигини ҳисобга олиб, дарҳол ишга киришди-лар. Айниқса, «Ўзбекмаш» очик турдаги акциядорлик жамияти жамоаси катта ҳиммат курсатиб, бошқаларга намуна бўлмоқда. Бунинг учун бир неча миллион сўм маблағ ажратди. Шаҳардаги иккинчи, саккизинчи ва тўққизинчи мактабларни қишга тайёрлаш ишларини барвақт ойна қилиб нияҳоясига етказди. «Киб» қўшма корхонаси жамоаси эса, тўртинчи мактабга 300 миғ сўм пул ажратди. «Ўзкимёлоғича» институтининг ёрдами янада салмоқли бўлди. Унинг жамоаси таълим муассасаларида таъмирлаш ишларини бажариш учун 3 миллион 600 миғ сўм сарфлади. Ҳусусий тадбиркорлик тузилмалари ҳам бу ишга ўз имкониятлари даражасида озми-кўлими ҳисса қўшдилар. Биргина «Латофат» ҳусусий фирмаси иккинчи болалар боғчасини қишга тайёрлаш бўйича таъмирлаш ишларига 400 миғ

«ТИЛ: ИСЛОҲОТ ВА ТАРАҚҚИЁТ»

Республика «Маънавият ва маърифат» марказида Ўзбекистон Ёзувчилар уюмиси ва Фанлар академияси билан ҳамкорликда таниқли тилшунос олимлар, турли муассаса ва ташкilotлар, жамоатчилик вакиллари иштирокида ана шундай мавзуда анжуман ўтказилди.

Унда Давлат тили тўғрисидаги қонуннинг изчил ижросини таъминлаш бўйича талай ишлар амалга оширилаётгани таъкидланди. Жумладан, «Ўзбек тилининг изоҳли лўғати» нашрга тайёрлангани бу борада катта воқеа бўлди. «Давлат тили: қонун ва ижро», «Тил - ўзликини ағлаш манбаи», «Давр, тушунча, атама» мавзуларидаги маърузалар тингловчиларда, айниқса, қизиқиш уйғотди.

Ў.А.

ЯПОНИЯЛИК САНЪАТКОРЛАР КОНЦЕРТИ

Япон боғида Кунчиқар мамлакат санъат усталарининг концерти бўлиб ўтди. Ушбу тадбир «Silk road Uzbekistan Japan Inc» ва «Ўзэкспомарказ» томонидан ташкил этилди.

Тадбирда таъкидландики, Ўзбекистон ва Япония ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилгач, сибсат, икти-сод, таълим соҳаларидаги ўзаро алоқалар янги босқичга кўтарилди, икки халқ бир-бирини, маънавий ва маданий салохиятини янгидан кашф этди, ўзбек ва япон халқлари ўртасидаги муносабатлар чўқур тарихий илдизга эга эканлиги янада равшанлашди.

«Ўзэкспомарказ» ҳудудида яратилган Япон боғи бу борада ўзига хос марказга айланди. Унга таширф буюрган одамларнинг айтишича,

бу боғ Кунчиқар мамлакат билан танишиш имкониятларини кенгайтирди.

Япон санъатининг ўзига хос фестивалига тошкентликлар ва пойтахтимиз меҳмонлари «Кабукки Рокс» гурўҳининг мусиқали дастури билан танишишди. Бу гурўҳ ижоди замонавий ва мўмтоз япон санъатининг ўзига хос аралашмасидир.

Шунингдек, япониялик қаратё ва ниндзя усталари ўз жанговар маҳоратларини намойиш этишди.

Н.УСМОҲОВА, ЎЗА муҳбири.

НАФАҚАЛАР ҚАТОРИ КРЕДИТЛАР БЕРИЛМОҚДА

Республикада ижтимоий ҳимояга йўналтирилган барқарор бозор иқтисодиётига ўтишда банк тизмининг ўрни тобора ошиб бормоқда. Давлат томонидан ўтказилаётган ислохотларни жадаллаштириш кўп жиҳатдан шундай муассасалар билан боғлиқ бўляпти.

Хусусан, бу борада «Халқ банки»нинг туман ва шаҳарлардаги бўлими томонидан муайян ишлар қилинмоқда. Чунончи, банк бўлими аҳоли ва юридик шахсларга 100 дан зиёд турдаги хизматлар курсатиляпти. Шу билан бирга, аҳолини ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича қабул қилинган қатор фармон ва қарорларнинг бажарилиши юзасидан ҳам кенг қўлдан тадбирлар амалга оширишмоқда.

Биргина «Халқ банки»нинг Юқоричирчиқ тумани бўлимида Вазирлар Маҳкамасининг «Кам таъминланган оилаларни ижтимоий ҳимоя қилишни ташкил этиш масалалари тўғрисида»ги, «Болали оилаларни қўллаб-қувватлашни кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорларнинг ижросини таъминлаш юзасидан кам таъминланган оилаларга моддий ёрдам пуллари, кўп болали оилаларга «Болалар» нафақалари ҳамда қарамонда икки ёшгача боласи бўлган оналарга белгиланган нафақаларга ўз вақтида берилиши яхши йўлга қўйилган. Бўлим томонидан ҳар ойда 38 миллион сўм миқдорда ана шундай нафақа пуллари тарқатилди.

Айни пайтда бўлим 400 нафар мижозга хизмат курсатмоқда. Эътиборли томони шундаки, эндиликда «Халқ банки» бўлимида ҳам кичик ва ўрта бизнес, ҳусусий тадбиркорликни ривожлантириш учун имтиёзли кредитларни бера бошлади. Жумладан, ушбу

бўлим томонидан 2002 йилнинг 9 ойи давомида кичик ва ўрта бизнес субъектлари учун 62 миллион сўмлик кредит ва микрокредитлар берилди.

— Бу маблағ ҳисобига туманда тошни қайта ишлаш, макарон ишлаб чиқариш, сутни қайта ишлаш билан шўғулланувчи ўнлаб кичик цехлар ташкил этилди, — дейди банк бўлими бошқарувчиси Олимжон Нурматов. — Масалан, Маъмуржон Аҳмедовга ҳусусий тадбиркорлик учун 1 миллион сўм, М. Тўхтаназаровга ишлаб чиқаришни ташкил этиш учун шўнча миқдордаги имтиёзли кредитлар берилди. Берилган кредитлар эса фойзалари билан ўз вақтида қайтарилмоқда. Бу эса ўз навбатида маҳаллий бюджет маблағларининг, нафақаларнинг нақд пул билан таъминланишига амалий ёрдам бермоқда.

Халқ банки бўлими томонидан фермер ҳўжаликларига, кичик ва ўрта бизнес субъектларига кредит ажратиши янада қўлайтириш, омонатчилар манфаатини ошириш, шунингдек, банклар билан икки ўртадаги алоқаларни мустаҳкамлаш борасида ҳам бир қатор ишлар режалаштирилди. Хусусан, аҳолининг бўш пул маблағларини жалб қилиш учун фойдалани, фойзи юқори бўлган омонат турлари таъкил этилмоқда. Бунда миқдорларга йилга қўйилган сармоа ҳажмининг 50 фоизгача устама тўлаш белги-ланган. Ақбар АЛЛАМУРОВОВ.

ЙўЛЛАР РАВОН БЎЛСА

«Йўлинг равон бўлса, машаққатинг оз бўлур» дейди халқимиз. Турли манзилларга элтувчи янги йўллар барпо этиб, мавжудларни таъмирлаб, автобекатлар қуриб, улардан фойдаланувчиларга имкон қадар қўлайликлар яратиб бераётган жамоалардан бири — Чиноз тумани автомобил йўллари бошқармаси ишчи-хизматчилари ўз иктиёрларидида замонавий асбоб-ускуналардан унумли фойдаланиб, жорий йилнинг ўтган саккиз ойида 280 миллион сўмлик иш бажардилар. Биргина август ойида 52 миллион сўмлик капитал сармоа ўзлаштирилди. Бундан ташқари, улар 21 миллион

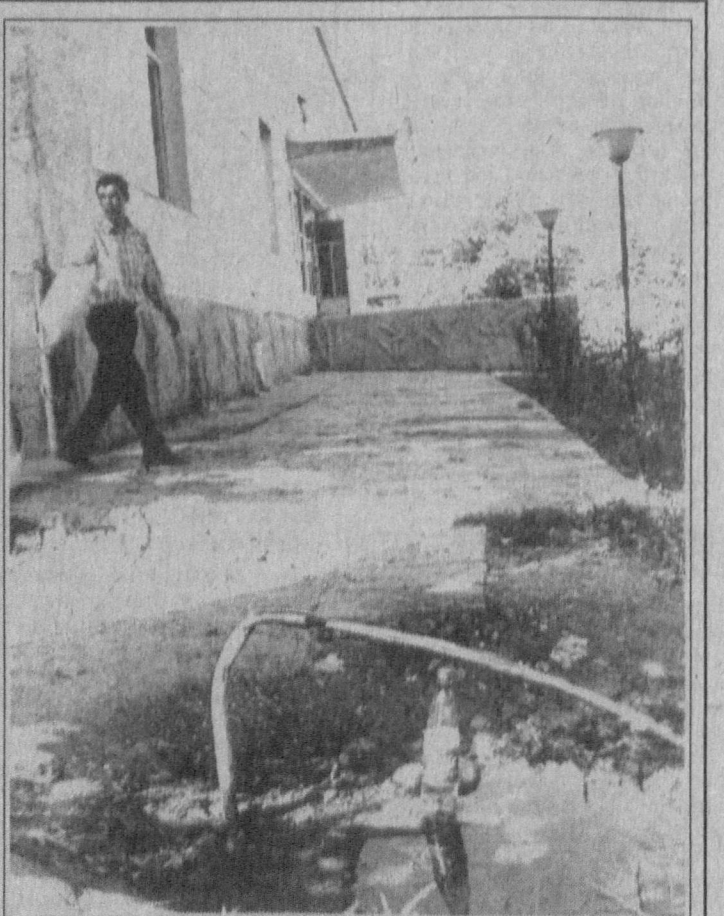
сўмлик ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш тадбирларини амалга оширдилар. Айни вақтда бешта автобекат бунёд этишди, ўн километрга яқин узунликдаги йўлларга асфальт ётқизишди. Бошқарма жамоаси тумандаги барча катта-кичик йўллари равон қилиш юзасидан ишларни кенг қўлдан давом эттирмоқдалар.

СУРАТДА: бошқарма раҳбари Равшанбек Салямбеков (ўнгда), ҳайдовчи Шавкат Жўрабеков ва кран машинисти Қўрамон Юсуповлар иш юзасидан ўзаро сўҳбатлашмоқдалар. Даврон АҲМАД олган сурат.

ИШ КЎЗИНИ БИЛИБ

Ангрэн таркибига кирувчи Қизилтоғ шаҳарчасида қончилик саноати ривожланган. Геология-қидирув экспедицияси ҳам шу тармоқ корхоналаридан ҳисобланади.

180 нафар ишчи-хизматчини бирлаштирган қончилар жамоаси у ерда янги қончилар қидириб топиш ва ишга тушириш билан шўғулланмоқда. Шу қўнларда улар қатор ишчи-отларда меҳнат қилаяпти. Хусусан, «Барит» корхонаси, асосан, табиий бойликлар захирасини аниқлаш ва қазиб олиш усулларини жорий қилиш ишларини олиб бормоқда. «Серен ота» қониди эса, ҳалқ ҳўжалиги учун зарур хом ашёлардан бири — темир қазиб олинаяпти. Экспедиция жамоаси зиммасидаги вазифини тўла бажариш учун барча имкониятларни ишга солмоқда. Шу тўғрйли ҳам меҳнати самараси салмоқли бўляпти. Қончилар жорий йилнинг ўтган биринчи ярмида ишлаб чиқаришдан 48 миллионлик соф фойда олишган. Бунинг асосий қисми технологик жараёнларни тақомиллаштиришга сарфланяпти. Айни вақтда шаҳарчада олиб борилаётган турли ободонлаштириш ва саноат ишларига ҳам маблағ ажратилмоқда. Яқинда йўллари янада текис ва равон бўлиши учун 2 миллион сўм ўтказилди. Салима АМИНОВА.

ГРАММЛАР КЕЛТИРГАН ДАРОМАД

Олмалик шаҳридаги 3-автобаза жамоаси шу йилнинг ўтган даврида 40 миллион 431 миғ сўм даромад олди.

2001 йилда бу курсаткич 32 миллион 414 миғ сўмга тўғри келган эди. Ички имкониятлардан омилкорлик билан фойдаланиш, ақсарият эътиёт қисиларни устаканада қайта таъмирлаш, ёнили-мойлаш материалларидан оқилона фойдаланиш даромад ва соф фойданинг орттишига имкон яратди. Чунончи, автомобилларнинг кў қўтариш коэффициентини 101 фоизни, юк айланмаси 2 миллион 457 миғ тонна-километрни ташкил этди. Ёнили сарфи бир тонна километр учун режалаштирилган 80,3 грамм ўрнига 72,93 граммга тўғри келди. Даромадга қараб буромад, деганларидай, кейинги ойларида эътиёт қисиларни харид қилиш учун аввалгидан кўпроқ — 1 миллион 200 миғ сўм, автосинопалар учун 2 миллион 100 миғ сўм сарфланди. Корхонанинг кўп юк

кўтаридиган автомашиналари ҳар ойда Охангарон туманидаги Облик қурилиш ашёлари қонига, Тошкент шаҳар қурилишларига, Олмалик шаҳридаги 8 та доимий буюртмачи ташкilotлар хизматига берилмоқда.

Унумли ишлаётган транспортчиларнинг олаётган даромадлари ҳам ёмон бўлмаяпти. Ҳайдовчининг ўртача ойлик маоши 57 миғ 768 сўмга тўғри келаяпти. Бошқа туманларда йўлнамалар билан ишлаётган, зарарли иш ўрнида меҳнат қилаётганларга маъмурият томонидан 10 миғ сўмдан қўшимча ҳақ тўланапти. Улар учун бепул тушлик ташкил этилган.

Наврўз байрами, Мустақиллик байрами, автомобилларнинг касб байрамлари муносабати билан жамоа аъзоларини моддий рағбатлантириш яхши ағнага айланган. Дам олиш масканларида оилавий хордиқ чиқаришлар ҳам тез-тез уюштирилмоқда.

Бунинг учун харажатлар маъмурият маблағи ҳисобидан ажратилмоқда.

Кам таъминланган оилалар, шу жамоада меҳнат қилиб, пенсияга чиққан кишилар ҳам эътибордан четда қолмаяпти.

— Байрамларни, — дейди очик турдаги ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси Эркин Тешабоев, — тўйларимизни жамоа аъзолари биргаликда нишонлаймиз, бир-биримизнинг қувончимизга шерик бўламиз. Қимнингдир бошига ташвиш тушса, жамоа берафарқ турмайди, ёрдам уюштирилади. Одамларимизнинг ҳамжихатлиги, бир-бирига меҳр-оқибати ана шундай қўнларда билинади.

Меҳнат ҳам ҳаёт каби ширин, завқли бўлса, одамлар бир-бирларига меҳр-оқибатли бўлсалар, бир-бирининг юзига қўлиб қарасалар, яшаш қувончли, иш унумли бўлади. Ушбу жамоа аъзолари ана шундай йўлни танлаганлар. Темур ҲАЙДАРОВ.

Ислохот

инвесторларни жалб қилиш натижасида тармоққа янги технологиялар киритилган.

Шу билан биргаликда ёчимини кўтаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Биринчидан, кимё саноати корхоналари-

кимё саноати ҳануз 1960-1970 йилларда бунёд этилган технология асосида махсулот ишлаб чиқарувчи қувватга асосланган ҳолда фаолият юритмоқда. Бунинг учун тармоқда инфратузилмани ривожлантириш, ишлаб чиқаришни техник жиҳатдан қайта қурулантириш ва тақомиллаштириш тобора муҳим аҳамият касб этмоқда.

Минерал ўғитлар ишлаб чиқаришнинг материал ва энергия талабчанлиги юқори даражада. Бундай технологик жараёнларда табиий ресурслардан оқилона фойдаланиш, энергияни тежаш ва ишлаб чиқаришни ташкил этиш алоҳида аҳамият касб этади. Энг муҳими, кимё саноати махсулотларини ишлаб чиқаришда инсон омилига асосий эътибор қаратиш лозим. Экологик ва иқтисодий талабларга жаваб беришчи махсулотлар ишлаб чиқариш, одамларнинг ҳавфсизлигини таъминлаш ҳақида диққат марказида турчи керак. Ҳозирги кунда «Ўзкимёсаноат» ДАК корхоналарига хоржий инвестицияларни жалб этиш бўйича қатор ишлар амалга оширилмоқда, бу кимё махсулотлари сифатини кўтариб, жаҳон бозорида рақобатбардошлигини ошириш ва республикани экспорт салоҳиятини юксалтиришга олиб келади.

Мўхаммаджон ЙЎЛЧИЕВ, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси тингловчиси.

ХОРИЖИЙ ИНВЕСТИЦИЯЛАР — РИВОЖЛАНИШ ОМИЛИ

мамлакатимиз кимё саноатида кескин ўзгаришлар рўй бермоқда. Тармоқ корхоналарида бошқариш тизимини тақомиллаштириш, уларни техник жиҳатдан қайта жиҳозлаш, хоржий инвестицияларни жалб қилиш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2001 йил 13 мартдаги 124-сонли қарори қабул қилинди. Унга биноан, «Ўзкимёсаноат» ДАК ташкил қилиниб, унинг таркибига 35 та корхона ва ташкilotлар киритилди.

Жаҳон банки маълумотларига қараганда, МДҲ давлатларида қишлоқ ҳўжалиги махсулотларини ишлаб чиқариш кескин қайтаги кўтарилиб, аммо ушбу жараён мамлакатимизда ижобий ҳисобланади. Сабаби, мамлакатимизда кимё саноатини ривожлантириш бўйича чора-тадбирлар ўз вақтида қабул қилинган ва хоржий

инвесторларни жалб қилиш натижасида тармоққа янги технологиялар киритилган. Шу билан биргаликда ёчимини кўтаётган муаммолар ҳам йўқ эмас. Биринчидан, кимё саноати корхоналари-

ни етарли даражада сифатли хом ашё билан таъминлаш, бунда маҳаллий хом ашёлардан унумли фойдаланишга эътибор қаратиш лозим. Иккинчидан, ҳозирги босқичда минерал ўғитларнинг турларини қўлайтириш, айниқса, аммиак, селитра, карбонид, сульфат аммоний, аммофос ва бошқа ўғитларни ишлаб чиқаришнинг ўзлашқисиллигини таъминлаш муҳимдир.

Суратли айбнома

СУВНИНГ ТОМЧИСИ ҲАМ ЗАР

Пскент тумани Оқунбобоев ширкат ҳўжалиги идораси олдидаги ушбу манзарани кўрган киши беихтиёр шундай дейиши аниқ.

Бир ойдирик, жўмраксиз қувурчадан оқиб ётган сувни тўхтайтиш ҳеч қимнинг хаёлига келмаяпти. Ҳўжалик раҳбарлари ҳам унинг ёнидан бепарво ўтиб кетдилар. Бир сония ичида 1 литр сув оқиб тушяпти. Утган муддат ичидаги сув сарфини ўзингиз ҳисоблаб олаверинг. — Мен шу ердаги дорихона раҳбариман, — дейди Раъно Азимова. — Бир ой илгари бу ерда сувдан нишона ҳам йўқ эди. Аммо, ҳозиргача ҳам исрофгарчиликка барҳам беришни ҳеч

ким ўйламаяпти. — Инсоф, исроф деган тушунчаларни унутиб қўяяпмиз, шекилли, — дейди ўзини Қамбар ота Салимов деб таништирган йўловчи. — Қизимни шу ерга узатганман, унинг айтишича, бу сув анчадан буюн оқаяпти. Агар шаҳардаги каби сув ўлчачилар ўрнатилган бўлганида, бундай манзарани кўрмасдингиз... Ҳа, олдиндан оққан сувнинг қадри йўқ, деганлари шу бўлса керакда. Даврон АҲМАД, Муаллиф олган сурат.

Маънавият сабоқлари

Эсимда, 1960 йилларда биринчи синфга ўқишга борганимиз. Бизларни ўқитувчи Зулайхо опа Фатхива худди болаларидек, ўз қанотига олди. У бизга меҳрибон, вақти келганда жуда қаттиққўл ҳам эди.

лим... Хуллас, 45 дақиқа ўтда қоврилиб чиқади. Тўғри, хозирги ўқувчи бундан қирқ йил илгарги ўқувчи эмас. У хилма-хил ахборот эгаси, дақиқа битта тошни олиб қўйган билан баробар. Еки муаллим ўз ўқувчиси олдида ғижимланган кийим-бошида турса,

яшамасинлар бахтлари ба-рибир кемтиқдир. **Отани бошинга** кўтариб яша, **Опани кўзининг** қароғига бос. **Фарзандлар бахти деб** ёниб яшамок, **Аслида бизларнинг** феъл-аъломига хос. **Уларнинг олдида** узоқмай қарин, **Дилданга бир армон** улағича кетмас. **Устозлар қарзининг** юки оғирроқ, **Бу қарзни узмаққа** умринг ҳам етмас...

УСТОЗЛАРНИ ЭСЛАБ ТУРАЙЛИК

Доимо кир-чир юрадиган болаларнинг қўлларини мактаб буфетидан иссиқ сув келтириб, ювиб қўяр ва сумкасида доимо ироқи совун ва тароқ олиб юради. Зулайхо опа бизни 4-синфга чақирди, яъни бошланғич таълим берди. Онамиздай бўлиб қолган бу аёлнинг олдида мактабни битиргунча ҳам тез-тез бориб турар эдик. Кейинчалик билсак, бу аёл фарзанд кўрмаган, тирноққа зор бўлиб бир болани асраб, уни уйли-жойли, фарзандли қилганидан, ундан ҳам айрилиб қолган экан...

мактаб хотираларидан, қизик-қизик воқеалардан гапириб кетишди. Шунда мен уларнинг биридан «биринчи ўқитувчиларинг ким бўлади?» деб сўрадим. Шунда йигит ёнидаги дўстига қараб, «Халиги опанинг исми нима эди?» деб мурожаат қилганда тўғриси, қотиб қолдим, ёшларнинг хотираси ўтмаслашиб қолдики э устозлар шогирдлар ёдидан шунчалик тез кўтарилиб кетадиган даражада ишласаяптими? Кечирасиз-у, муаллим ўқувчига таълим-тарбия бераётганда дарсга шунчаки кириб-чикмаса керак. Қанча асаб, қанча қувват, қанча би-

мулоҳазали ва ўзича кўп нарсани «билгучи». Шунинг учун ҳам хозирги ўқитувчилар ўз ўқувчисидан устунроқ бўлиши учун кийинишдан тортиб билимгича, туриш-турмушидан тортиб давраларда ўзини тутишигача эътиборда туришини унутмаслик керак экан-да. Шу ўринда «Устоз отангдек улур» деган буюк ҳикматнинг баъзан тарозуси энгил бўлиб қолаётгандек туюлади менга. Бунинг ҳам ўзига хос сабаблари бор, албатта. Масалан, муаллимдан шикоят қилиб келган боланингнинг тарафини олиб, устозни ёмонласангиз ҳам тарозу-

таълим-тарбияда ибратли гапларни топа билмаса юқоридаги ҳикматли гап ҳам юққалашаверади... Замонлар ўтаверади, йиллар умрингизни қаритаверади, лекин бу ҳаётда устознинг ўрни ҳеч қачон йўқолмайди ва эскирмайди. Бекорга ёмон ишга кўл урган бандани «э, таълим берган устозингиздан ўргилдим» деб киноя қилмаймиз. Бекорга устозларни кўрганда қўлимизни кўксимизга қўймаймиз. Хаммасининг тағида «Устоз отангдек улур» деган ҳикматнинг дуоси ётади. Бу дуога сазовор бўлмаган инсонлар эса, ҳаётда қанчалик тўқис

Азизлар, умримиз дунёга берилган қарзидир. Бу қарзни тўлаб кетиш учун бепарво яшаб бўлмайди. Бир ўтириб, акли ишлатинг, отанинг қарзини уздингизми, онани рози қилдингизми, фарзандларни тўғри йўлга солдингизми, дўстларингиз кўнглини олдингизми, кимгадир ёқдингизми, кимгадир яхшилик қилдингизми... Улар орасида қулиб турган азиз устозларни тиригиди ҳам, марҳумлигида ҳам эслаб турайлик!

Ҳамид НОРҚУЛОВ.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ СПОРТ

НАВБАТДАГИ ЧЕМПИОНАТ ЯНА ТОШКЕНТДА ЎТАДИ

14-20 октябрь кунлари пойтахтимиздаги энг кўркам спорт масканларидан бири – Тошкент теннис маркази кортирда теннис бўйича Осиё чемпионати бўлиб ўтди.

Бир ҳафта давом этган мусобақада қўлчамнинг ўн тўрт мамлакатидан келган теннисчилар эркалар, аёллар ва аралаш жуфтликлар ўртасида Осиё чемпионлиги учун курашди. Аралаш жуфтликлар ўртасидаги беллашувларда индонезиялик теннисчилар ўзини кўрсатди. Финалда Индонезия вакиллари –

П.Хандоё ва В.Савондари жуфтлиги ғалаба қозонди. Яққалик баҳсларида япониялик спортчиларнинг маҳорати анча юқори экани намойён бўлди. Эркалар беллашувида турнирнинг учинчи рақамли ракеткачиси Гоичи Мотомура хиндистонлик Рохан Болангани мағлуб этди. Аёллар ўртасида бўлган финал учрашувида Япония-

нинг яна бир тажрибали теннисчиси – Акико Мори-гами ғолиб чиқди. Осиёнинг навбатдаги чемпионати яна Тошкентда ўтказиладиган бўлди. Финал учрашувларидан сўнг ғолиб ва совриндорларни тақдирлаш ва чемпионатнинг тантанали ёпилиш маросими бўлиб ўтди. **Ў.А.**

РУСТАМ ҚОСИМЖОНОВ – ИККИНЧИ

Ҳиндистоннинг Ҳайдаробод шаҳрида шахмат бўйича ўтказилган жаҳон кубоги мусобақасида ўзбек йигити – шахмат устаси Рустам Қосимжонов муваффақиятли иштирок этди.

налга йўлланма олганди. Асосий учрашувда хиндистонлик собиқ жаҳон чемпиони Вишванатан Ананд 0,5:1,5 ҳисобида устун келди. Қизиги шундаки, саралаш гуруҳида вакилимиз биринчи ўринни эгаллаб, В.Анандни ҳам ортда қолдирганди. Олдинда энг йирик мусобақалардан бири – жаҳон шахмат олимпиадаси турбиди. **Зоҳир ТОШҲУҲАЕВ, Ў.А. мухбири.**

«Осиё чемпионати – 2002»

ЎЗБЕКИСТОН ЧОРАК ФИНАЛДА

Қатар пойтахти Доха шаҳрида 20 ёшгача бўлган футболчилар ўртасида Осиё чемпионати баҳслари давом этмоқда.

Мамлакатимиз терма қурлари билан ўтказиб, 4:0 ҳисобида дастлабки учрашувни таиландлик тенг-

Аммо, футболчиларимиз Жа-

ҳония вакиллари билан ўтказиб, 4:0 ҳисобида дастлабки учрашувни таиландлик тенг-

Олий табақа

Ўн биринчи миллий чемпионатнинг навбатдаги 24-тур учрашувлари бўлиб ўтди. «Дўстлик» ва «Металлург» жамоалари дастлабки учрашувда муваффақиятсиз иштирок этдилар.

Биринчи табақа

«АНГРЕН»НИНГ МУВАФФАҚИЯТИ

Мамлакат чемпионати-нинг биринчи табақасида иштирок этётган жамоалар ҳам ўз учрашувларини ўтқаздилар.

Ангренда майдон эгалари «Шўртон» жамоасини қабул қилиб, 2:1 ҳисобида ғалаба қозондилар. Вилотиимизнинг яна бир вакили «Солиқчи» Тошкентда «НБУ-Осиё» жамоасига қарши майдонга тушди. Тошкентликларнинг тўртта тўпига «Солиқчи» бир тўп билан жавоб берди.

Талъат ЮСУПОВ.

ТАНАФФУСДАН СЎНГ

Муборақа майдон эгаларига қарши тўп сурган «Дўстлик» жамоаси ўйинни 3:1 ҳисобида бой берди.

«Қизилқум» билан учрашувни 2:2 ҳисобида яқунлаган «Металлург» эса ҳамон жадвалда 39 очко билан олтинчи ўринни эгаллаб турибди.

Турнинг қолган учрашувларида қуйидаги натижалар қайд этилди: «Пахтакор» — «Сўғдиёна» 2:0, «Трактор» — «Насф» 2:4; «Самарқанд-Д» — «Қўқон-1912» 2:1; «Навбахор» — «Сурхон» 1:0; «Бўхоро» — «Зарафшон» 0:0.

Қатра ОҚИБАТ

Мехр-оқибат... Инсонлар орасидаги энг улуг туйғу. Тўғри, меҳр-оқибат бозорда сотилмайди. У ҳар инсоннинг дилида, нигоҳида муржадас.

Мехр кўзда деб бежиз айтишмаган. Аммо кейинги пайтларда уни ҳам излайдиган бўлиб қолдик. Ота — болага, бола — отага, она — қизга, қиз — онага меҳрсиз бўлиб бораётгандек, бу замонда.

Замонда гуноҳ йўл! Гуноҳ одамларнинг ўзида, деб хайқиргим келади. Одамлар арзимас бойлик, пул, дунё, деб бир-бирларидан тонишади, бир-бирларини ёзғириб юришади. Бир-биримизга яхшилик билан боқайлик. Одоб-ахлоқимизни, эзгу-ниятларимизни авайлаб-асрайлик. Бир-биримизга бўлган меҳр-оқибатимизни унутмай яшайлик. Ўткинчи умрингиз хою-хавасларига уманг, яхшилар, дегим келади... **Раъно ХОЛИҚОВА.**

Ўзбекистон Республикаси Давлат мулки қўмитаси Тошкент шаҳар бошқармаси томонидан 1997 йил 24 сентябрда Дано Таҳриржанова Садықова номига 574-ав ҳамда 575-ав рақам билан берилган мулклик ҳужуки тасдиқловчи давлат ордерлари йўқолганлиги сабабли **БЕКОР ҚИЛИНАДИ.**

Тошкент вилояти Ҳокимлиги молия бошқармаси жамоаси бошқарма бош ҳисобчиси Аида Ахатовна Назировага онаси **ВЕНЕРА** аянинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изхор этади.

МИСР МУСАВВИРЛАРИ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Бадний академияси марказий кўرғазмалар залида мамлакатимиз ҳамда Миср Араб Республикаси ўртасида дипломатик муносабатлар ўрнатилганининг ўн йиллигига бағишлаб мисрлик расомлар асарлари кўрғазмаси очилди.

Унинг очилиш маросимида сўзга чиққанлар Ўзбекистон ва Миср ўртасидаги дўстлик алоқалари узок ўтишга эга экани, мустақиллик шарофати билан ҳар икки мамлакат ўртасидаги дўстлик, маданий-маърифий ришталарни янада мустаҳкамлаш учун кенг имкониятлар пайдо бўлганини таъкидлади. Буюк мусавивир Бехзод яратган миниатюра мактаби бугунги кунда нафақат Шарқ мамлакатлари, балки бутун жаҳон расомлари учун ўзига хос мактаб бўлиб хизмат этаётди. Бадний академия билан Миср элчихонаси, Камолиддин Бехзод номидаги миллий рассомлик ва дизайн институти билан Қоҳирадаги "Хелуан" университетини ўртасидаги самарали ҳамкорлик бунга мисол бўла олади.

Маросимда Миср Араб Республикасининг мамлакатимиздаги Фавкуллода ва мухтор элчиси Жамил Сайид Иброҳим Фаёд сўзга чиқди. **Назозат УСМОНОВА, Ў.А. мухбири.**

Халқ табobati ПИСТА

Урта Осиё халқ табобатида пистада болалардаги ичкеларга қарши ички қотирадиган восита тарихисидан фойдаланилади. Жигар оғриги, камқонлик, ўпка силлида мевалари бўйрилади, мевалар ичак касалликларига меваларидан давлана давлала ичилади.

Ибн Сино писта яллиғланишга қарши, пешоб ҳайдайдиған, иштаха очадиган ва бурштирадиган таъсир кўрсатади, деб ҳисоблаган ва ундан мевда, жигарнинг турли касалликларига даво учун фойдаланган. Тайёрлаш усуллари: 1. 2-3 ош қошиқ писта магзини янчиб, устига 300 мл қайноқ сув қуйилади ва 30-40 дақиқа давлала қуйилади, бу давламани овқат олдиндан 2-3 қошиқдан кунига 3-4 марта ичилади. 2. Майда турралган писта барглари-дан 10 грамм микдорда олиб, устига 200 мл қайноқ сув қуйилади-да, 15 дақиқа қайнатилди, кейин совутиб, сузиб олинди, бу қайнатма 1 ош қошиқдан кунига 2-3 марта ичилади.

Мен кўнглимни хушлайман, Гуллар аро қушдайман. Қанча сулув бўлсанг ҳам, Ҳозир сени ушлайман. Майли, баланд учақол, Гулзоримни кучақол. Кўнгли яйрар кўрғанда — Сен ниначи, мен ҳилол. **А. АБАЛЯН сурат-лаваҳаси.**

Эрталаб бошланган баэм тушга бориб, авжига чиқди. Нақш-нигорли улкан меҳмонхона. Ноз-неъматдан стонинг бели қарсиллади. Турда, диванни тўлдириб уй бекаси — Опа ўтирибди. Уртада икки аёл капалакдай чарх уриб ўйнайди. Опа магнитфоннинг қулғонини бураб қўйди. Насибатининг эрка овози янгради: «Экасиз, жоним, экасиз...»

Кора кишиларнинг сувиға тўйинган эонимлар қўшиқ шиддатидан эс-хушини йўқотиб қўйгандек бўлишди. Озода билан Дилдора бир-бирига муқом қилиб, ер денсиниб ййнашар, рақс зарбидан шифтдаги хайбатли қандил тебраниб-завқланар, опанинг бикинида ўтирган аёллар мастона қийқириб, чапак чалишарди: — Ҳах, майда қадамларингдан, Дилдорим!

— Узим ўргилай сендан! Бир кунни куёв турани ҳам ёқиб, кул қилмасанг бўлди! — Нихоят, Опа девордаги барқашдек тилла соатга кўз қирини ташлаб олиб, қарс урди: — Ҳўв, оймачонлар! Бўлди қилинлар энди. Ҳўжайиннинг келадиган вақтлари бўлиб қолди. Озода хансираб келиб, курсига чўкди. — Энди одамнинг бадани қизига эди-я, Опа. Кафнинг белига тепдингиз. Ух... — Опа бармоғини илмок қилиб, хамтовоқларини имлади: — Бу ёққа келинлар. Поччангиз келгунча мана бу рўйхатни битирайлик. Кейин қўлларига тутқавамиз. — Демак, қолган ўринлар... Ҳм-м, бозор, лесхоз, пулопарк, меҳбаза...

Биринчи бўлиб Озода қақилдоқ Опани елкасидан кучоқлаб, яллиғишга тушди. — Қулингиз бўлай, опажон! Бир йилга, атиги бир йилга бўлса-да, бизнинг хўжайинга солиқчи бериб туринг. Иморот ўлгур битмай ётибди, икки қизим бўйи етиб турибди. Сал қаддимизни ростлаб олайлик. — Солиқдан оғиз очма, солиқ катта қувбага ваъда қилинган. — Унда бензоколонкани берақолинг. — У ер ҳам банд. Жавлон акам-

лар илгари авансларини олиб қўйганлар. Аёллар қувиллашга тушди: — Ким экан у? — Пешонасида шохи бор экан-да, элдан бурун заправкага эгалик қилиб олимбиди. — Уми? — деб Опа Озодага қаради. — У ҳам сенинг эрингга ўхшаган боши думалоқ, икки обкли бир махлук. Гапларинг бўлса, ана, хонимчалари... — Хонимлар ялт этиб, бир чеккада обқларни чалиштирганча, керилаб ўтирган Муножатга қарашди. — Вой, манави қилтириқинг

— Бозорми, қора мазорми, билмайман! Берасиз, дедим, берасиз! Бермасангиз, хозир ўзимга ўт қўяман! Ҳов гугурт беринлар менга, гугурт! — Муножат ўтирган еридан зарҳал бир нима чўзди: — Гугурт йўғ-у, мана зажигалка бор, — деди махсараму, — бўлаверадимиз, ўртоқжон? — Озода жўл билан унинг қўлидан зажигалкани юлиб олди-ю, эшикка қараб юрди: — Ҳозир ховлига чиқаману... тирик машаллага айланаман! — Озода останага етганда тўхта-

кетди. Опа қўлидаги қоғозга нималарнидир белгилаб қўйди-да, пинжига суқилиб ўтирган Дилдорага ўтирилди. — Ҳўш, Дилдора, сенинг эрингга қаерни берас экан? — Дилдора лабини буриб, ширинлик етмай қолган қизалоқдай араз қилди: — Берганингизми. Барибир, мойли жойлар хонталаш бўлиб кетди. — Сенинг эрингга, ўм-м... дор-меҳбазани берамиз, — деди Опа. Дилдора ўтирган ерда иргиб тушди:

ҚОЗОН БОШИДАГИ ХОТИН

«Биронтаси, қайт изингга», дермикин, дегандек ўтирилди. Дилдора Опанинг қулғонига шивирлайди. — Биласиз-ку, у жиннини, сал нақароқ бўлиб қолган. Бозорни бериб қутилинг. Кимсан — Жавлон аканинг уйда фалончи ўзига ўт қўйибди, деса, эшитган қулқоқ яхши эмас. — Опа, бир лаҳза лабини тишлаб турди-да, Озадани чакирди: — Ҳўв, псих, бу ёққа ке. Озода истар-истамас Опага яқинлашди. — Бозорнинг солиғи катта бўлади, биласан, а? — Озодага жон кирди: — Биламан. Бозор етти хазинанинг бири, — деб бидирлади, — олти бўлаги синизки, еттинчиси бизники. Неваларингизнинг сунат тўйини ўтказиб... қизингизни узатиб... ота-онангизни қўйиб... тфу, хажга обориб обкелми мана, бизнинг гарданимиз-да! Хуллас, Озода дўк-пўписа билан бозор директорлигини илиб

ди. — Иби! Энди бизнинг хўжайин келиб-келиб, ахлат ташувчиларга бошлиқ бўладими? Уруғларим эшитса, қулмайдими? Опа эркалаб, Дилдоранинг елкасидан кучди. — Ҳўш, ҳам ўлғудай гўл экансан. Чиройи бўлмасан-да, чинори бўлсан деган гап бор. Пулингиз бари мана шу ахлатнинг ичиди-ку, жинни! Бизда биласанми, қанча ахлат ташийдиган мошин бор. Ҳар бири ойдаги ўн мингдан берса қанча бўлади? Ингирма мингдан берса-чи! Дилдора қўлларини пастга қилиб, ўзича хисоблашга тушди: «Бир мошин ўн мингдан... тўрт юз... Ингирма мингдан...» — Майли, Опа, сиз нима десангиз шу... — Опа оғзини қийшатириб, масхара қилди. — «Майли, опа...» Пулдан қўйлак-позим тикиб қийганинда, бизни ҳам эслаб турсанг бўлди. Шу пайт равонда эрак кишининг йўтали, гурсиллаган қаддам товуши эшитилди. Озода:

эрими? — деди Озода кўзларини ола-кула қилиб. — Писмик! Ошни дамба, товоқни ҳам бостириб қўйиб... Тиржайиб ўтиришгига ўлайми? — Муножат индамай, ғолибона қулқоқ кўя қолди. Озода аста Мунжотнинг олдида келди, унга синқлаб разм солган бўлди, сўнг столдан бир шиша минерал сув олиб келди-да, тақ этикизиб олишга қўйди. Муножат садаф тилларини яқриятиб илжайди: — Бунни юраги қуйганларга беринг, Озодажон! Худого шукр, бизнинг орақ жойида. — Бу сизга эмас, хоним. Эрингизга берасиз. Ахир бензинга сув қўшмасан, Опанинг қарзларини узоқмасдан, беллари узлиб кетмасин, дейман-да, опус! — Озода чўрт бурлиди-ю, пишиллаб Опанинг олдида борди: — Заправкани қулғонини ушлаб кетибди. Энди бозорни берасиз! — Ие, қандоқ қилиб сизга бераман? — деди Опа эснаб, — бозор, бу — бозор... Озаданинг жазаваси тутди.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА

Муассис: ТОШКЕНТ ВИЛОЯТИ ҲОКИМЛИГИ

Бош муҳаррир Фатҳиддин МУҲИДДИНОВ

Телефонлар: Хатлар ва оммавий ишлар бўлими: 133-40-48. Эълонлар: 133-70-10, 136-53-80.

Матбуатимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32.

Ўзбекистон Республикаси Давлат матбуот қўмитасида 8 рақами билан рўйхатга олинган. Газета «Тошкент ҳақиқати» тахририят компьютер марказида терилди ва саҳифаланди.

Эълон ва билдирулардаги факт ҳамда делларнинг тўғрилиги учун реклама ва эълон берувчилар масъулдир.